

KİTABIN KONUSU:Çocukluk yıllarında çok acı çekmiş bir çocuğun bu anılarının onu nasıl etkilediğini ve sonuçlarını anlatır.

KİTABIN ÖZETİ :

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun belki bütün romanlarının anahtarlarını verdiğim kitabım dediği "Anamın Kitabı"onun en önemli eserlerinden biridir. Eserde, yazar çocukluk anılarından bahsetmekte, bunu yaparken de şuuraltı tekniğinden yararlanmaktadır. İnsanın alinyazısının çocuklukta yazıldığını ve hangi yaşa girerse girsin, şuuraltında daima çocukluk kaldığını savunur.

Yakup Kadri, Aydın ve Manisa'da hüküm sürmüş Karaosmanoğulları sülalesine mensuptur. Yazar altı yaşına kadar babasının Mısır'daki İbrahim Paşa Konağına yerleşmiş ve İkbal Hanımla evlenene kadar burada yaşamıştır. İkbal Hanımla evlendikten sonra Kahire'ye yerleşmiştir. Daha sonra İbrahim Paşanın ölmesi nedeniyle Manisa'ya yerleşmiştir. Eser, hayatının doğrudan doğruya bu bölümleriyle ilgilidir.

Yazar babasını, çevresinde çok saygın bir kişiliğe sahip olmasına rağmen sevmez. Babasının konuşma tarzı, hareketleri, konuşması ve bilhassa annesine karşı olan davranışları yazara çok ilkel gelir. Nitekim babası eve geldiğinde önüne konulan terlikleri giydikten sonra annesini peşinden sürükler, kendisi ile ilgilenilmekte biraz gecikirse evi velveleye vererek huzursuzluk çıkartır.

Yazarda geçmişe daima bir özlem vardır. Lalasıyla Nil boyunca Ehramlara doğru ya da şehrin kalabalık caddelerine doğru yapılan gezintiler, hele babasıyla şehrin hayvanat bahçesi karakterindeki "Özbekiye Bahçesine" yaptığı araba gezintileri onun için tadına varılmaz saatlerdir.

Mısır'daki bu ihtişam dolu çocukluk günlerini, altı yaşında geldiği Manisa'daki sıkıntılı günler takip eder. Burada, okula giderken uyku sersemi kalkışını, eline "Amme Cüzzü" tutuşturularak sokak kapısından dışarı bırakılıverişini, kendisine kahvaltılık olarak bir dilim kuru ekmekle bir topak tulum peyniri sunuluşunu hiç unutmaz. Hele okula giderken yolun bozukluğu onun için işkence dolu saatlerdir.

Okul hayatı ise ona göre pek verimsizdir. Okulun doksanlık kapıcısı onu teneffüslerde rahat

bırakmaz. Sınıf hocası Mustafa Efendinin daima çatık ve kızgın suratı, okulun müdürü Hüseyin Efendinin şimşir sopası da onu rahatsız etmektedir. Ama yazarı mektepten asıl yıldırان okulun pisliği ve mundarlığıdır. Bu nedenle biraz utangaçlığından, bilhassada bu ağır koku yüzünden annesinin kendisine hazırladığı yemeği bile yemez, arkadaşlarına bırakır.

Mısır dönüşü Karaosmanoğulları sülalesi kendilerine itibar göstermediğinden sıkıntılı günler yaşarlar. Kendilerine babasının arkadaşı Hulusi Bey kucak açar. Onun konağında önce misafir olarak birkaç gün kaldıktan sonra konağın yanındaki küçük evi kiralalar. Bu evde yazarın ilk dikkatini çeken şey, evin arka kısmından kendisine çok yakın görünen Manisa Dağıdır. Dağa baktıkça, dağdaki boz renkli kaya diz çökmüş bir deve gibi, buradaki inde aslan gibi görünür kendisine. O dağdaki tabiat şekillerini iniş, yokuş, yar, oyuk, tepe masallardaki peri padişahının sarayındaki denizlere, kulelere benzer varlıklarmış gibi düşünür. Sürekli olarak bu dağa gitmek ister. Bir gün komşusunun oğlu Cemal ile oraya giderler. Fakat beklediğini bulamaz, hayal kırıklığına uğramıştır.

Çocukluğunda en derin, en ihtiraslı sevgisini tercih ettiği insan Afet Ninesidir. Ninesi, Kadri Beyin küçüğü Nazif Beyi kaybettiğinden bu yana tek sevgisini torunu Yakup Kadri'ye yöneltmiştir. Ninesi onlarda kaldığı süreçte Yakup Kadri ondan ayrı yatmaz. Hatta ninesi hastalandığında bile ondan ayrılamaz. Hele ninesi kendi evine dönmeye kalsın; evde kıyametleri kopartır, günlerce ağlar, yemekten içmekten kesilir, evdekilere hayatı zehir eder.

Babasının hastalığı da eserde geniş yer alır. Babası hayatının son devresinde kendisini dünyadan iyice çekerek ahirete verir. Seccadesinin başına oturarak saatlerce tespih çeker, on dakikada kılınacak namazları yarım saatte bitirir. Yakup Kadri'ye Kuran-ı Kerim öğretmeye çalışır. Ama Yakup Kadri bunu hiç beceremez. Yazarı bu derslerden evde bozulan antika saatler kurtarır. Babası günlerce saatleri yapmaya çalışır ama muvaffak olamaz.

Babası ölümüne doğru "Ramazanı Şerif" geliyor diye evin içinde çocukça bir sevinçle dolaşır. Ramazanı mutlaka İstanbul'da geçirmek niyetindedir. Fakat gidecekleri günün arifesinde babası ansızın hastalanarak yatağa düşer. Hastalığı çok ağırdır, çok geçmeden ölür. Yakup Kadri'yi ölümden ziyade kardeşiyle birlikte komşusunun evinde geçirdikleri ayrılık geceleri etkiler. Babasının cesedi önüne götürüldüğünde diğerleri gibi ağlamak

istediği halde ağlayamaz.

Çayırbaşı İlkokulunun, yazarın huyunun değişmesinde büyük rolü vardır. Okuldaki çocuklar öyle yabanidir ki onu okula evin kalfası götürmektedir. Kalfası teneffüslerde bile yanından ayrılmamaktadır. Ancak bu vaziyet yazara ağır gelmektedir. Buradaki çocuklar daima birbirleriyle kavga etmekte, çete savaşları yapmakta ve birbirlerine ağır küfürler savurmaktadırlar. Yine bir gün böyle bir kavga esnasında kalfanın (kendisinden 5 -6 yaş büyük) kavgayı ayırmaması nedeniyle kızarak kalfasına ağza alınmayacak küfürler savurup, yumruklamaya başlar. Bu nedenle kalfası onu bir daha okula götürmeye cesaret edemez. Ancak yazar kendisinden daha büyük birini dövmenin verdiği gururla kendisine olan güveni yerine gelir.

Bu olaydan haberinin olmadığını sandığı annesi ona küser. Bunu bilmeyen Yakup Kadri, annesinin ilgisini çekmek ve annesinin sevgisini tekrar kazanmak için çeşitli muziplikler yapar, kendisini yaralar. En küçük bir olayda bile üzerine titreyen annesi, bu olaylarda yanına bile gitmez. Sonunda yazar, durumu anlayarak bir daha ağzına öyle sözler almayacağına söz vererek annesinden özür diler ve elini öper. İşler yoluna girer.

KİTABIN ANA FİKRİ:Aile bireyleri, çocukların gelişme döneminde onlara karşı daha sağdulu davranmalı,aile içindeki tutum ve davranışların onları nasıl etkilediğini fark etmelidir.

KİŞİLERİN VE OLAYLARIN İNCELENMESİ:

Yazar : Çocukluğunda bir acı çekmiştir. Bundan dolayı sessiz , sakın fazla konuşmayan bir yapıya sahiptir. Duygusaldır. Arkadaşlarıyla fazla konuşmaz.

Yazarın babası:Çevresi tarafından sevilir.Fakat evde aile bireyelerine karşı ilkel davranır. Kılık ve kıyafetine özen gösterir. Eskiye bağlı bir insandır.

İkbal Hanım:Yazarın annesidir. Güzel bir kadındır. Fazla konuşmaz. Çevresinde sevilir.

Sessiz, sakindir. Olaylara mantığıyla yaklaşır. İnsanları ayırt etmeden sever.

Afet nine : Yazarın en sevdiği aile üyesidir. Tatlı ve şirin bir hanımdır. Yaşlıdır. Eşini kaybettikten sonra tüm sevgisini torununa verir. Neşeli bir hanımdır.

KİTAP HAKKINDA ŞAHSİ GÖRÜŞLER: Kitap yaşanabilecek bir olayı dile için okuması insana hem zevk veriyor hem de insanın çocuk yetiştirirken karşılaşılabileceğimiz olayları anlattığından akıcıdır. Dili günümüze göre ağırdır. Olay bağlantıları çok zor yapılır. Okumaya değer bir kitap olduğunu düşünüyorum.

YAZAR HAKKINDA KISA BİLGİ:

21. Yüzyıl edebiyatının büyük romancısı 27 Mart 1889'da Kahire'de doğdu. Kurtuluş savaşı yıllarında Anadolu'ya geçti. Emekliye ayrılınca verimli bir yazı hayatında başladı.yazarlığını sürdürürken 13 Aralık 1974'te Ankara'da öldü. Yazar, eserlerinde Türk toplumunun, Tanzimattan Atatürk Türkiye'si dönemi ne kadar olan yaşantısını anlatan hikaye,makale ve romanlar yazmıştır.

ESERLERİ:

HİKAYE: Bir serencam, Rahmet, Milli Savaş Hikayeleri.

ROMAN: Yaban, Kiralık konak, Nur Baba, Hüküm Gecesi, Ankara, Bir Sürgün, Hep O Şarkı.

ANI : Zoraki Diplomat, Anamın Kitabı, Vatan Yolunda.

MONOGRAFİ: Atatürk, Ahmet Haşim

Diğer Roman Özetleri

Kitap Özetleri